

Näringslivsprogram

2025-2030

Köpings kommun

**KÖPINGS
KOMMUN**

Dokumenttyp	Program
Version	1.0
Dokumentansvarig	Näringslivschef
Gäller för	Köpings kommunkoncern
Giltig fr.o.m.	2025-10-06
Giltigt till och med	2030-12-31
Beslutat/antaget datum/§§	2025-10-06, §133
Beslutat/antaget av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	2025/403

Innehåll

Inledning	4
1. Bakgrund:	5
Köpings näringsliv	5
2. Näringslivsprogram	6
Vad är Köpings näringslivsprogram?	6
Syfte	6
Mål för näringslivsprogrammet	7
3. Prioriterade fokusområden	8
Företagsklimat, Service till företag och intern samverkan	9
Kompetensförsörjning	10
Attraktionskraft och Besöksnäring	11
Företagsstöd och nyföretagande	12
Strategiskt etablerings- och tillväxtarbete	13
Upphandling	14
4 Genomförande:	15
Handlingsplaner med definierade aktiviteter	15
Intern samverkan och fortsatt lokal samsyn	15
Externa faktorer och deras påverkan på prioriteringarna	15
5. Uppföljning	16

Inledning

I Köpings kommun arbetar vi aktivt för att skapa ett starkt och konkurrenskraftigt företagsklimat där befintliga företag ges goda möjligheter att växa och nya företag ser potentialen att etablera sig. I vår kommun ska det vara enkelt och gynnsamt att starta, driva och utveckla företag.

Näringslivsprogrammet identifierar viktiga utvecklingsområden som främjar tillväxt och stärker samarbetet mellan näringsliv, politik och kommun.

Programmet bygger på analyser av Svenskt Näringslivs företagsklimatsranking, Nöjd Kund Index (NKI) via Sveriges Kommuner och regioner, lokala och regionala styrdokument samt insikter från ett rådslag tillsammans med det lokala näringslivet, där representanter från olika branscher deltagit. Under innevarande mandatperiod finns en tydlig politisk ambition att kommunen ska nå topp 100 i Svenskt Näringslivs ranking.

Arbetet med programmet har skett i nära dialog tillsammans med det lokala näringslivet genom möten, företagsbesök och diskussioner i olika forum. Dessutom har omvärldsanalys genomförts för att dra lärdom av framgångsrika initiativ i andra kommuner. Resultatet har förankrats med en referensgrupp av lokala företag samt kommunens ledningsgrupp, vilket säkerställer att insatserna är väl anpassade till näringslivets behov och förutsättningar.

Köpings kommun har tillsammans med det lokala näringslivet identifierat sex fokusområden som är centrala för att främja tillväxt och utveckling i kommunen:

- Företagsklimat och intern samverkan
- Kompetensförsörjning
- Attraktionskraft och besöksnäring
- Strategiskt etablerings- och tillväxtarbete
- Företagsstöd och nyföretagande
- Upphandling

Kommunikation, relation och samverkan kommer att gå som en röd tråd genom alla fokusområden och är en grundläggande faktor för att säkerställa att insatserna är anpassade till näringslivets behov och skapar en hållbar utveckling.

1. Bakgrund:

Köpings näringsliv

I Köping finns cirka 2 200 företag, där en stor majoritet tillhör kategorin små och medelstora företag (SME). Nästan alla är mikroföretag med färre än 10 anställda. De flesta är aktiebolag, men det finns också handelsbolag, kommanditbolag och enskilda firmor.

Industrin spelar en viktig roll i näringslivet, tätt följt av handel och byggbranschen. Enligt Synas undersökning 2024 rankades Köping under 2024 till en av de tre bästa tillväxtkommunerna i Västmanlands län.

Enligt Svenskt Näringslivs årliga ranking av det lokala företagsklimatet placerade kommunen sig på plats 276 av 290 kommuner år 2024. Här finns stora förbättringsmöjligheter. Företagen är viktiga för den lokala och regionala ekonomin.

Näringslivet domineras av små och medelstora företag, där många är verksamma inom tjänstesektorn och industrin. Den lokala industrin har en särskild betydelse, och många mindre företag är underleverantörer till dess produktion och förädling. Industrisektorn stärks och bidrar till en fortsatt stabil ekonomisk tillväxt.

2. Näringslivsprogram

Vad är Köpings näringslivsprogram?

Näringslivsprogrammet beskriver kommunens uppdrag och prioriteringar för att skapa de bästa förutsättningarna för befintliga företag att få växa samt att nya ska få starta och etablera sig i Köpings kommun.

Programmet ska kompletteras med handlingsplaner som beskriver metoder, insatser och aktiviteter för att uppnå målen. Varje nämnd och bolag ska beakta programmet i sin årsplan. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för samordning och uppföljning av att näringslivsprogrammet efterlevs.

Under senaste året har näringslivsprogrammet arbetats fram i nära samverkan med det lokala näringsliv genom dialogmöten och workshops vilket stämts av med referensgrupp från näringsliv och kommunledningen.

Syfte

Näringslivsprogrammet pekar ut den långsiktiga politiska riktningen för näringslivsutvecklingen i Köpings kommun. Programmet stödjer arbetet med kommunens grunduppdrag och utvecklingsmål.

Kommunens grunduppdrag: Vårt engagemang speglas i vår service – Köpings kommun är en attraktiv arbetsgivare som levererar största möjliga kvalitet för givna resurser. Målen för näringslivsarbetet bygger på att Köpings kommun är en attraktiv kommun för både företag och invånare genom hållbar tillväxt.

Programmet beaktar alla kommunens utvecklingsmål, med särskilt fokus på Mål 3: Det vi erbjuder lockar. Det innebär att skapa ett konkurrenskraftigt företagsklimat genom effektiv service och snabba beslut för att locka nya företag och stödja befintliga i deras tillväxt.

Programmet definierar prioriterade fokusområden för perioden 2025–2030 och beskriver kommunens roll samt identifierar viktiga samarbetspartners för att uppnå målen.

Mål för näringslivsprogrammet

- Kommunen är en serviceorganisation med myndighetsansvar som erbjuder hög tillgänglighet och effektiv service för företag. Genom både digitala och fysiska kanaler, vilket säkerställer snabb och smidig ärendehantering.
- Kommunen är en affärsmässig och attraktiv partner vid företagsetablering och tillväxt, och ser till att kommunens erbjudande till företag är välkänt och lättillgängligt.
- Kommunen stödjer hållbar utveckling genom satsningar på gröna näringar och besöksnäring, för att stärka Köpings attraktionskraft och skapa långsiktig tillväxt.
- Kommunen främjar kompetensförsörjning i samverkan med utbildningsaktörer, för att säkerställa att företag har tillgång till rätt kompetens och arbetskraft.

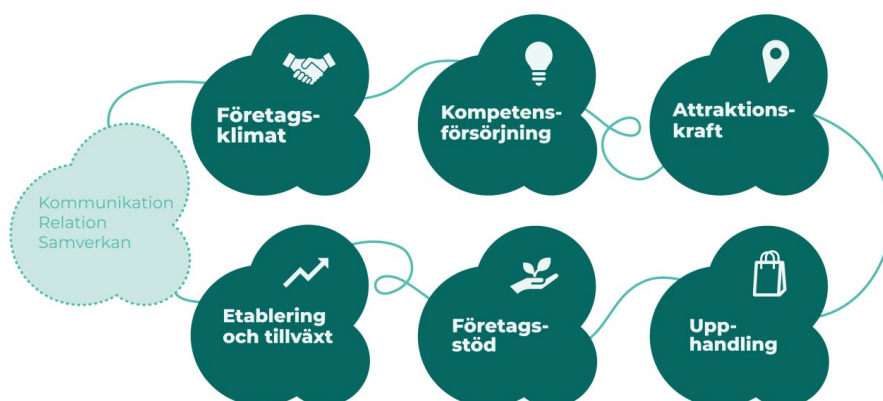
Mätbara mål för näringslivsprogrammet:

- Arbeta mot placering 100 i Svenskt Näringslivs rankning
- Nöjd kund-index (NKI), mål 82 och lägst 75 i snitt i alla serviceområden
- Nöjd upphandlings-index (NUI), mål 70 i snitt
- Svenskt Näringslivs företagsklimatsundersökning enligt utvalda indikatorer, mål 4.0 på enkätsvaren

3. Prioriterade fokusområden

För att skapa en starkare och mer konkurrenskraftig näringslivsmiljö i Köping har vi identifierat sex strategiska fokusområden som ska prioriteras under programtiden. Dessa fokusområden har valts ut tillsammans med lokala företag, omvärldsanalys och interna diskussioner. Genom att fokusera på dessa områden arbetar vi för att skapa en hållbar utveckling, stärka vårt företagsklimat, och förbättra kommunens attraktionskraft för både företag och invånare. Vårt mål är att Köping ska vara en plats där företag har goda förutsättningar att starta, växa och utvecklas, samtidigt som vi säkerställer en långsiktig kompetensförsörjning och ett dynamiskt företagsklimat. De sex prioriterade områdena är:

Strategiska fokusområden

Företagsklimat, Service till företag och intern samverkan

För att skapa ett positivt och hållbart företagsklimat i Köping, arbetar vi aktivt med en kommungemensam riktning för alla förvaltningar och bolag med att:

- Säkerställa att kommunens beslut, i relevanta frågor, alltid tar hänsyn till hur de påverkar näringslivet och företagsutveckling.
- Främja förståelse för och positiva attityder till företagande bland politiker och tjänstepersoner i hela organisationen. Detta inkluderar att aktivt utveckla vår kompetens för att bättre förstå företagens behov och skapa en mer företagsvänlig kommun.
- Systematiskt förenkla och effektivisera kommunens processer för företag, inklusive utveckling av e-tjänster via kommunens hemsida för att underlätta tillgång till information och tjänster digitalt.
- Utveckla eller skapa relevanta och efterfrågade nätverksforum för dialog och samsyn.
- Tillsammans med näringslivet arbeta med att skapa trygga platser och minskad brottslighet.

Indikator	Nuläge	2026	2030
SKR Totalt NKI	77		82
SKR: samtliga myndighetsområden ska överstiga NKI 75	3/6		6/6
Svenskt Näringsliv: Tjänstemännens attityder	2,99		4.0 motsvarar bra betyg
Myndighetsutövning- Kommunens service och bemötande	2,92		4.0 motsvarar bra betyg

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en utmaning för näringslivet i Sverige. Kommunen vill samarbeta med företag för att möta dagens och framtidens kompetensbehov. Detta ska vi uppnå genom att:

- Stärka samarbetet mellan företag, grund- och gymnasieskolor samt högre utbildningsanordnare, såsom yrkeshögskola och universitet, för att säkerställa en långsiktig och effektiv kompetensförsörjning som möter näringslivets behov.
- Öka medvetenheten om vuxenutbildningens möjligheter för företag, såsom yrkesutbildningar, snabbspår och skräddarsydda uppdragsutbildningar.
- Genom tidiga åtgärder stödja och främja yrkesvägledning samt skapa fler praktikmöjligheter för ungdomar, exempelvis genom Jobbcirkus, Arbetsmarknadskunskap och Ung Företagsamhet.

Indikatorer	Nuläge	2026	2030
Svenskt Näringsliv enkät – Skolans samarbete med det lokala näringslivet	3.0		4.0 motsvarar bra betyg

Attraktionskraft och Besöksnäring

En stark platsidentitet och attraktionsförmåga är avgörande för Köpings framtida tillväxt. För att vi ska kunna konkurrera om arbetskraft, företagsetableringar och besökare ska Köpings kommun vara en plats som både känns lockande och erbjuder möjligheter för alla. En central del i detta är att stärka besöksnäringen och skapa evenemang som engagerar både invånare och besökare. Detta ska vi uppnå genom att:

- Aktivt bygga och kommunicera Köping som en plats med starka värden och framtida potential, där vi lyfter fram våra styrkor och de möjligheter som ligger framför oss.
- Möjliggöra, stödja och uppmuntra lokala initiativ och evenemang som både stärker den lokala identiteten och skapar en levande och dynamisk plats för invånare, företag och besökare, vilket i sin tur ökar kommunens attraktionskraft och besöksnäring.
- Tillsammans med besöksnäringen utveckla näringen och synliggöra kommunen för både besökare och invånare.
- Arbeta aktivt med att utveckla stadskärnan och andra mötesplatser, som går i linje med den framtagna visionen/Översiktsplan, tillsammans med fastighetsägare, lokala företagare och andra intressenter.
- Främja rörligheten på bostadsmarknaden samt utvecklingen av attraktiva boenden för olika målgrupper.

Indikatorer	Nuläge (2020)	2026	2030
Antalet spenderade kronor från inkommande turism från Sverige	270 956 965 kr		öka
Antalet spenderade kronor från inkommande turism från utlandet	28 636 761 kr		öka

Företagsstöd och nyföretagande

Nyföretagandet och företagsstödet är avgörande för Köpings näringsliv. Genom att stödja både nya och befintliga företag längs hela utvecklingskedjan – från idé och etablering till tillväxt och utveckling – stärks den lokala ekonomin och arbetsmarknaden.

- Skapa förutsättningar för innovation, tillväxt samt för att stödja nyföretagande och utveckling av små och medelstora företag.
- Stärkta förutsättningar och samverkan för landsbygdsföretagande och landsbygdsfrämjande aktörer, såsom föreningar och byaråd.
- Aktivt stötta och samarbeta med externa aktörer, såsom Almi Företagspartner och Nyföretagarcentrum.

Indikatorer	Nuläge	2026	2030
Antalet nystartade som går via nyföretagarcentrum	20 procent		30 procent

Strategiskt etablerings-och tillväxtarbete

För att Köping ska kunna attrahera och stödja företagsetableringar är det avgörande att skapa tillgång till attraktiva och ändamålsenliga markresurser och verka för en stabil infrastruktur.

Detta gör vi genom att:

- Fortsätta utveckla strategiskt placerad byggklar mark för nya och växande företag, genom att utarbeta ändamålsenliga detaljplaner som är anpassade för ett föränderligt näringsliv, möjliggör snabbare etableringar och skapar förutsättningar för nytänkande och innovation.
- Skapa en tydlig strategi och paketering för att locka investeringar och skapa attraktiva förutsättningar för företag att etablera sig och växa här.
- Verka för en stabil och hållbar elförsörjning som stödjer samhällets behov och framtida utveckling
- Tillsammans med fastighetsägarna främja etableringar i befintliga lokaler

Indikatorer	Nuläge	2026	2030
Byggklar verksamhetsmark	163.000 kvm		340.000 kvm

Upphandling

Vårt mål är att fler lokala företag ska delta i offentliga upphandlingar. Kommunen gör årligen inköp av varor och tjänster från upphandlade avtal för omkring 380 miljoner. För små och medelstora företag i Köping kan möjligheten att ta del av dessa upphandlingar vara en viktig del i deras tillväxt och utveckling.

Enligt lagen om offentlig upphandling är kommunen förhindrad att ge fördelar åt lokala eller specifika företag i upphandlingsprocessen. Däremot kan vi arbeta för att göra det lättare för mindre och lokala företag att delta och lämna anbud.

- Verka för en hög servicegrad inom den kommunala upphandlingen
- Främja enkelhet och miljöaspekten i upphandlingar
- Erbjud kompetenshöjande aktiviteter så att de lokala företagen ges ökad möjlighet att lämna anbud
- Främja utbildningsinsatser för kommunens inköpare
- Främja socialt hänsynstagande i upphandlingar
- Arbeta systematiskt med att synliggöra kommande upphandlingar i kommunen och Västra Mälardalsregionen

Indikatorer	Nuläge	2026	2030
Svenskt Näringsliv, kommunens upphandling	2,26		4.0 motsvarar bra betyg
Nöjd upphandlingsindex	64		70

4 Genomförande:

Genomförandet av programmet vilar på ett nära samarbete mellan politiker, tjänstepersoner, företagare och näringslivsaktörer, såväl lokalt som regionalt.

Handlingsplaner med definierade aktiviteter

Handlingsplanerna kommer att komplettera näringslivsprogrammet och ge en detaljerad beskrivning av hur arbetet inom varje fokusområde ska genomföras. Planerna ska klargöra de specifika aktiviteter och insatser som krävs för att nå de strategiska målen, samt definiera tydliga ansvarsområden för genomförandet.

Intern samverkan och fortsatt lokal samsyn

Det yttersta ansvaret för genomförandet av näringslivsprogrammet vilar på kommunstyrelsen och kommunchefen. Näringslivsavdelningen och näringslivschefen leder processen och ansvarar för det operativa arbetet. För att säkerställa framgång sker arbetet i nära samarbete med alla kommunens förvaltningar, bolag och förbund. Marknadsföringen av Köping som en attraktiv plats för företagande och etablering sker i samarbete med kommunikationsavdelningen.

Varje nämnd ansvarar för att utveckla och följa upp sina egna handlingsplaner.

Genomförandet av näringslivsprogrammet sker tillsammans med det lokala näringslivet och i samarbete med relevanta aktörer. Arbetet sker genom olika forum, såsom branschträffar, företagsföreningar och andra lokala initiativ. Samarbeten med regionala näringslivsorganisationer, som exempelvis ALMI, Ung Företagsamhet, Svenskt Näringsliv, Handelskammaren Mälardalen, MITC, Region Västmanland samt Nyföretagarcentrum, är också viktiga för att säkerställa genomförandet av programmet.

Externa faktorer och deras påverkan på prioriteringarna

Vid genomförandet av näringslivsprogrammet i Köping måste vi ta hänsyn till externa faktorer som kan påverka företagen. Händelser som pandemier och globala kriser, som exempelvis kriget i Ukraina, har haft stor inverkan på näringslivet. Det har lett till störningar i leveranskedjor, höga energikostnader och brist på viktiga komponenter. Programmet kan därför vid behov komma att revideras för att möta förändrade förutsättningar och nya utmaningar för företagen.

5. Uppföljning

Uppföljningen sker och kommuniceras årligen i gemensamt forum med kommunledning och representanter från näringslivet. Den baseras på fullmäktiges långsiktiga mål och näringslivsprogrammets övergripande mål.

Uppföljningen sker såväl på en övergripande nivå, inom respektive nämnd som i externa företagsform.